

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

§. I. Certa apud Authores circa præsentem materiam proponuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61715)

lem potestatem, quam vel à jure, vel à Principe recipiunt, si defacto renuntiant; valet renuntiatio, nulla alia expectata concedentis acceptatione: nec possunt amplius frui tali privilegio, nisi de novo eis concedatur. Et idem est de illis, qui dispositione juris amittunt privilegia, vel per temporis præscriptionem, vel per factam renuntiationem, inclusam in usu contrario (de quo latè punctione sequenti) qui non indigent Pontificis acceptatione: quia ab ipso jure conceditur facultas acceptandi talem renuntiationem, à tertio laeso per privilegium, vel à tertio præscribente. Peliz. q. 7. n. 108. Bordon. resol. 52. n. 111. Antonius à Spiritu sancto scđt. 7. n. 129. Petrus ab Angelis scđt. 1. n. 6. & scđt. 2. num. 18. Suarez c. 35. n. 5. § Quod intelligendum est de illis, qui specialem habent à jure vel privilegio facultatem renuntiandi; non de his, qui personalibus privilegiis, aut facultatibus renuntiare possunt: quorum renuntiatio non valet, nisi accedente Superioris concedentis privilegium, acceptatione, ut diximus num. preced.

Quis renuntiationem accepta posse? 8. Est ergo facienda renuntiatio in manibus Superioris (qui concessit privilegium) illam acceptantis. Unde facta in manibus non habentis ejus ad hoc potestatem, nulla est, cap. decimque 6. q. 3. cap. admonet. de renunt. Et cum sit odiosa, est strictè interpretanda; ita ut nisi ad expressa non extendatur: & sic non extenditur etiam ad casum similem, & multo minus ad diversum. Rota volum. 1. decis. 664. n. 8. & volum. 2. decis. 242. n. 4. & cum

alijs Bordon. resolut. 52. n. 114. Veruna est quod renuntians intelligitur renuntiare omnibus, quæ ex illa renuntiatione sequuntur, & etiam omnibus cohærentibus, cap. si quis sacerdotem, difst. 81. cap. si quis Episcopus, q. 1. cap. Nullus Primas q. 2. In dubio autem, an renuntiaverit, vel non? non præsumitur renuntiassè, cum renuntiare iuri suo de facili, nullus præsumatur: nisi prorsus liberè, & absolute aliqua cœla contrarium operetur, c. 5. dñe nunt. cum glossa ibi verb. voluerit.

PUNCTUM II.

Qualiter per non usum, vel per contrarium usum, vel per abusum deperdatur privilegium?

9. **U**T clarius in hōc puncto procedamus, quod propter multiplicitatem opinionum non parum est implexum, illud in diversos §§. dividemus. In primo quæ certa sunt apud omnes proponemus. In secundo diversas assertiones, omissis aliorum placitis declarabimus. Et in tertio illationes, quæ ex dictis inferuntur deducemus.

§. I.

Certa apud Autiores circa presentem materiam proponuntur.

IN primis supponendum est ut certum, & ut principium generale usum,

Xx hōjus

vel per
contra-
rium
usum,
solent
amitti
privile-
gia.

hujus materiae, per non usum, vel per usum contrarium deperdi privilegia, si cetera requisita, de quibus dicemus, adfuerint. Quod constat ex clausula, quae solet in concessione privilegiorum apponi: *quatenus sunt in usu, dummodo sint in usu.* In quo supponitur per non usum, vel per contrarium usum deperdi. Quod ut commune docent Lezana tom. 2. verb. *privilegium*, n. 15. & 16. Hieron. Garcia in *politic.* Regul. tom. 1. tract. 8. diff. 1. dub. 7. n. 12. Fr. Petrus ab Angelis in *Specul. privileg.* diff. 3. sect. 2. n. 1. Palaus tom. 1. tract. 3. diff. 4. punct. 18. n. 1. Fr. Antonius à *Spiritu sancto in direct.* Regul. tract. 1. diff. 1. sect. 7. n. 139. Bordon, tom. 2. p. 2. resol. 52. n. 123. Azor. lib. 5. c. 8. q. 8. Salas de *legibus*, diff. 17. sect. 13. & n. 36. Suar. de *legibus*, lib. 8. c. 34. num. 2. Bonac, diff. 1. q. 3. punct. 2. §. 5. num. 3. Basil. Pont. lib. 8. cap. 18. num. 21. § Sed ex duplice capite potest provenire, quod per non usum, vel per usum contrarium privilegium deperdatur. Vel quia talis usus includit virtualem, & acitam renuntiationem privilegij; vel quia sufficiens tempus transierit ad prescriptiōnem, contra illud requisitum; nec est aliud caput, unde hoc provenire possit. § Semper tamen presumitur privilegium usū receptum, & afferenti contrarium incumbit onus probandi: qui simul deber probare, quod illud habens fuerit in culpa, non usus privilegij, & quod per eum fecerit, quominus privilegio uteretur: ut multis citatis probat Alcan. Tambur. *de jure Abbat.* tom. 1. diff. 16. q. 14. d. 3. 190.

10. Secundo supponendum est; Quod posse dati non usum mere negativum: quando nimis, nulla oblata est occasio, vel opportunitas utendi privilegio, vel ea oblata, fuit impedimentum ad eo utendum: & per hunc non usum minimè deperdi, aut minui privilegium, etiam si longissimum tempus præterierit, omnes asserunt; & constat ex I. unus ex sociis, & sequentibus, ff. de servit. rustic. pred. ubi dicitur servitatem debitam alicui, de aqua educenda in fundum illius, ex puto, non amitti; si illa non fuit usus, quando fons exaruit. Unde qui haberet privilegium à Rege exigendi aliquod tributum, vel non recipiendi milites in sua domo, non amitteret illud, etiam si longissimo tempore eo usus non esset idē, quia nulla se obtulit occasio, & in similibus. Et idem est, si non utatur privilegio ob conventionem factam cum alio: quia tunc non potest ratione conventionis usū illo, vel potius eo utitur aquivalenter: quia per non usum illius aliquid in conventione recipit. Bordon. Garcia. Palaus. Bonac. locis citatis. § Potest enim dari non usus privativus privilegij, quando sciens, & potens, data opportuna occasione, eo non est usus privilegiatus: Et de hoc non usu deinceps loquemur. Potest etiam esse non usus, seu usus contrarie privilegij, quando privilegiatus facit actum contrarium privilegio sibi concessum; nimis solvit decimas a quibus erat exemptus: & datur abusus privilegij; nimis, non utendo illo loco, & tempore prescripto in ipso, vel utendo illo extra limitum.

limites privilegij. § Et certum est nullo ex his modis amitti privilegium, nisi adsit scientia, & notitia privilegij; quia absque illa impotens est privilegiatus ad usum ejus: vel si adsit impedimentum aliquod, per quod eo uti non possit; vel deficiat libertas in privilegiato; quia invitus eo non est usus, vel usus est in contrarium: quia quod invitus fecit, nihil ei nocere potest, ut omnes tenent.

Per non usum desperditur multo- tis pri- vilegium

11. Tertio supponendum est: quod quando privilegium ad diversas res extenditur, ex eo, quod respectu alicujus parris adsit non usus, vel usus contrarius, non desperditur quoad alias partes privilegium, etiam si longissimum tempus transierit; sed solum quoad illas, quibus non est usus data occasione, & opportunitate: quia quoad alias, nec etiam tacita renuntiatio reperitur, nec præscriptio, cum eis usus fuerit, vel non se obtulerit occasio utendi, quod etiam est commune. Sicut etiam inter Doctores certissimum est non desperdi privilegium toti Religioni concessum per non usum, vel usum contrarium alicujus particularis Religiosi, vel Monasterij, vel etiam Provinciæ: quia contrarius usus, per quem amittitur privilegium, debet esse ab habente potestatem renunciandi tacite, vel expressè, que in jure idem sunt. Potestas autem renunciandi privilegio reali, toti Religioni concessio, non residet in particularibus personis, Monasteriis, aut provinciis, sed in Capitulo Generali representante totam Religionem, vel in alio ejus vices genti, ut diximus n. 5.

12. Quarto supponendum est, Quod quod tempus ad præscriptionem requisitum, ut per illam privilegium tempus ex jure desperdatur, inchoata primo non usu liberò, spontaneo, data opportunitate, & sine ullo impedimento utendi. Quod respectu omnium non est idem, ut diximus tom. 3. tract. 12. c. 2 à n. 104. Nam respectu particularium sufficient decem anni inter præsentes, & viginti inter absentes, ut ibidem diximus. Ad præscribendum in rebus immobilibus (inter quas privilegia coimputantur) contra Ecclesiæ, monasteria, hospitalia, & alias piæ causæ, res immobiles usus capi, seu præscribi non possunt, nisi transferint triginta anni inter præsentes, & quadraginta inter absentes, ex auth. quis actiones 6. de sacro sancti Ecclesie recepta in cap. ultim. & penult. 16. q. 3. Contra Romanam Ecclesiam præscribi non potest, sive in rebus mobilibus, sive immobilibus, nisi post longissimum tempus, quod est centum annorum. Dicta auth. & cap. cum à nobis 14. de præscriptionibus. Et ex Jure Communi, ut Regulares amittant sua privilegia per præscriptionem, quadraginta anni debent transire, ex cap. volumu 2. 16. q. 4. cap. accedentibus, de privilegiis, & tenent Salas de legibus, disp. 17. sect. 13. num. 64. Suarib. 8. c. 24. n. 20. Palauis tom. 1. tract. 3. disp. 4. punct. 18. num. 6. Tambur. de jure Abbat. tom. 1. disp. 16. q. 14. n. 5. & est communis. Debent autem observari omnes conditiones ad legitimam præscriptionem requiriæ, de quibus egimus loco citato. Hoc est quod de Jure Communi habemus. Quantum autem

autem temporis debeat transire ad præscribendum contra privilegia Regularium, ex specialibus privilegiis concessis, §. 3. hujus puncti dicimus.

§. II.

Triplex conclusio pro resolutionis puncti proponitur.

Privilegia merè gratiosa
merè gratiosa, quæ in alterius gravamen, aut
per non detrimentum non redundant, nun-
usum, vel

13. **H**is suppositis afferendum est
primo, privilegia merè grati-
osia, quæ in alterius gravamen, aut
per non detrimentum non redundant, nun-
usum, vel
privativum, nec per usum contrarium,
etiam si longissimum tempus
usum, pertranseat. Illa appellamus privile-
gia merè gratiosa, quæ privilegiato
afferunt commodum, & aliis non in-
ferunt incommodum, vel aliquod
gravamen, aut servitutem inducunt:
ut non jejunandi, comedendi carnes,
laetificinia, audiendi sacrum tempo-
re interdicti, celebrandi tali tempore,
& similia. Inter quæ computantur
privilegia confitendi, absolvendi à
reservatis, vel censuris, concionandi,
&c. quia hæc minimè in Episcopi,
aut Parochi gravamen, sed potius le-
vamen cedunt; quia non diminuunt
eorum potestatem, sed eos adjuvant
in suo ministerio. Ratio assertionis
est: quia hæc privilegia ob non usum,
vel contrarium usum non deperdun-
tur; per legem statuenter amitti de-
bere: quia nulla datur; siquidem om-
nes leges, & iusti, qui poterant ad-
duci in oppositum, non de istis privi-

legiis gratiosis loquuntur; sed de illis
quæ in aliorum gravamen cedunt,
de quibus dicemus conclusione se-
quenti. Nec perduntur per tacitam
renuntiationem in eis inventam; si
quidem ut diximus tract. 11. de legi-
bus, cap. 6. num. 102. per non usum, aut
usum contrarium, non præsumitur
quis renuntiare privilegiis merè grati-
osias; siquidem ista non obligant ad
usum sui: & stat privilegium velle
conservare privilegium merè gratio-
sum, & ob aliquos fines nolle ut illo,
quin ob hoc illi renuntiare judicetur.
Nec etiam amitti possunt hæc privi-
legia per præscriptionem, quamvis
longissimum pertranseat tempus:
quia in privilegiis quæ solas actiones
privilegiati concernunt, nulla dari
potest præscriptio: nam ad hanc re-
quiritur, quod præscribens habeat in
illa re continuatam possessionem, ra-
tione cuius dominium rei, quoderat
in uno transferatur ad alium. In his
autem privilegiis nullam possesso-
nem potest alius habere, nullumque
dominium est transferibile in ipsum,
ut ex se constat: ergo nullo modo di-
cta privilegia gratirosa, deperduntur
per non usum, aut usum contrarium,
arque ita docent Lezana tom. 2. verb.
privileg. num. 15. & 16. Salas diff. 4.
punct 18. n. 4. Hieronym. Garcia in po-
litic. Regul. tom. 1. tract. 8. diff. 1. dub. 7.
num. 14. Suarez lib. 8. de leg. cap. 34.
num. 17. Bonac. diffut. 1. q. 3. punct. 8.
§. 5. num. 5. Tambur. tom. 1. diff. 16. q.
14. num. 2. Basil. cap. 18. §. 3. num. 2. 2.
Palaus tract. 3. diff. 4. punct. 18. num. 3
& punct. 19. n. 1. Petrus ab Angelis
diffut.